

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ & ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(ΔΜΠΣ)**

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

Οδηγός Σπουδών

Λάρισα 2020

Γραμματεία:
Νέο Κτίριο Ιατρικής, Πτέρυγα 2, 4^{ος} όροφος,
ΒΙΟΠΟΛΙΣ ΛΑΡΙΣΑ

Τηλ.: 2410-685710
Fax: 2410-685554

Αναλυτικό Περιεχόμενο Μαθημάτων

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

A. 1 Πολιτική Υγείας (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΑ2

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 1^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος Καθηγητής: Δρ Ανδρούτσου Λορένα, Οικονομολόγος της Υγείας

Διδάσκοντες: Α. Λορένα

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Στόχος του μαθήματος είναι ο μεταπτυχιακός φοιτητής να κατανοήσει τις βασικές έννοιες, ορισμούς και μηχανισμούς που διέπουν την πολιτική των συστημάτων υγείας σε ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο. Ειδική έμφαση δίνεται στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τα μεθοδολογικά εργαλεία προσέγγισης των θεμάτων που αφορούν τον σχεδιασμό και αποτίμηση της λειτουργίας συστημάτων και παρεμβάσεων στην υγεία σε συνθήκες ευημερίας αλλά και κρίσης. Η ενότητα θα αναπτύξει την θεματική Πολιτική Υγείας μέσω της Εθνικής αλλά και της Ευρωπαϊκής διάστασης.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Ευρωπαϊκή στρατηγική στον τομέα της υγείας (προγράμματα και επενδύσεις European Commission, European Investment Bank).
2. Ευρωπαϊκή πολιτική υγείας –αποδοτικότητα συστημάτων υγείας.
3. Ευρωπαϊκή πολιτική υγείας -χρόνια/μη μεταδιδόμενα και μεταδιδόμενα νοσήματα.
4. Ευρωπαϊκή πολιτική υγείας - μεταναστατευτικό.
5. Βασικές έννοιες των συστήματα υγείας, ο ρόλος του κράτους και οι κοινωνίες.
6. Προσέγγιση της υγείας των πληθυσμών σε παγκόσμιο επίπεδο (δείκτες υγείας ΟΟΣΑ, ECHI, WHO, ΕΣΤΑΤ).
7. Παγκόσμια Πολιτική Υγείας: Κοινωνικές ανισότητες στην υγεία (κοινωνικό-οικονομικά κριτήρια).
8. Εισαγωγή σε όρους και βασικές έννοιες Πολιτικής Υγείας και στους παράγοντες που την διαμορφώνουν.
9. Ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη των υπηρεσιών και συστημάτων υγείας.
10. Εθνική πολιτική υγείας με έμφαση τις μεταρρυθμίσεις του συστήματος υγείας της Ελλάδας.
11. Βασικά μοντέλα οργάνωσης και χρηματοδότησης των συστημάτων υγείας και κριτική αποτίμησή τους.
12. Εθνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνής πολιτική φαρμάκου.
13. Καθοριστικοί παράγοντες για την υγεία: κοινωνικοοικονομικοί καθοριστικοί παράγοντες, τρόπος ζωής.
14. Οργάνωση υπηρεσιών υγείας με τη διαδικασία Στρατηγικού Προγραμματισμού (Project management), Case study (Ανθρώπινο δυναμικό, οργάνωση, προγραμματισμός, έλεγχος, λήψη απόφασης, αξιολόγηση, κλπ), ασκήσεις.

15. Σύγχρονη υγεία χρησιμοποιώντας μοντέλα μανάτζμεντ: Διαχείριση αλλαγών στις υπηρεσίες υγείας (Προγραμματισμένη, Επεισοδιακή, Αναπτυξιακή, Μεταβατική).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ανδρούτσου Λ. (2010). Στρατηγικός σχεδιασμός για τη διαχείριση προγραμμάτων και έργων στα δημόσια νοσοκομεία, στο Κοντιάδης Ξ. και Σουλιώτης Κ. (2010) Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
2. Ανδρούτσου Λ. "Οι Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στον τομέα της δημόσιας υγείας". Στο: Σουλιώτης Κ. (Επιμ.) "Δημοκρατία, Πολίτες και Πολιτική Υγείας: Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων, Ομαδες Πίεσης και Συμφερόντων, Σύλλογοι Ασθενών" (Εκδ. Παπαζήση, 2014).
3. Androutsou L., Geitona M., Yfantopoulos G. (2011), Measuring efficiency and productivity across hospitals in the regional health authority of Thessaly in Greece, Journal of Health Management 13(2) 121-140 <http://jhm.sagepub.com/content/13/2/121.abstract?rss=1>
4. Androutsou L. (2011), Appraising the performance of the services in the health care sector with efficiency criteria, Journal of Society Economy and Health, Edition of Science in health services, Edition Papazisis, second period, 7(4), 99-114.
5. Androutsou L., Androutsou F., "Towards European modern societies with health systems that are able to add more years to life, but also to add more life to years, edited by Manolitsas P., Grigoroudis E., Matsatsinis N., Yannakopoulos D., " Effective Methods for Modern Healthcare Service Quality and Evaluation, IGI – Global Disseminator of knowledge edition, Chapter 10, pages 228-255, 2016. <http://www.igi-global.com/book/effective-methods-modern-healthcare-service/141911#table-of-contents>
6. Androutsou L., Androutsou F. (2017) Developing High Quality Public Health Services Across the Union that are Equally Accessible to All. International Journal of Public Health Management and Ethics (IJPHME), IGI – Global Disseminator of knowledge edition, Vol 2 (1) Commission staff working document on health inequalities in the European Union (2013). http://ec.europa.eu/health/social_determinants/docs/report_healthinequalities_swd_2013_328_en.pdf
7. Γείτονα Μ., Ανδρούτσου Λ., Μπούκη Λ., Κ. Κόκκινος, (2010) Αξιολόγηση της λειτουργίας των εξωτερικών ιατρείων του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας, Το βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, ένα τριμηνιαίο περιοδικό, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, τόμος ΙΕ 'τ . 58, σ. 139, Άνοιξη.
8. Γείτονα Μ. (2001). Ο χάρτης της νοσοκομειακής περίθαλψης στην Ελλάδα – Περιφερειακές ανισότητες στην υγεία, Ιατρική, τεύχος 79 (3), σελ. 259-267.
9. Geitona M., Androutsou L., Yfantopoulos G. (2013) Efficiency Assessment across Homogeneous Specialty Clinics in the Region of Thessaly, Greece. The Open Public Health Journal, Bentham Open, 6, 11-20. <https://benthamopen.com/contents/pdf/TOPHJ/TOPHJ-6-11.pdf>
10. Geitona M., Androutsou L., Kotsopoulos N., Gourgoulialis K. (2014) Measuring the efficiency among secondary and university pulmonary hospital clinics in Greece. Pneumon, Vol 27, No1, Jan-March, 25-30.

<http://www.pneumon.org/assets/files/384/file902-el.PDF>

11. Γούναρης Χ. (2005). Διοίκηση και ποιότητα των υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα, «Αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα δευτεροβάθμιων υπηρεσιών υγείας ΕΣΥΚΑ» διδακτορική διατριβή, Οικονομικό πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα διοικητικής επιστήμης και τεχνολογίας.
12. Ευρωπαϊκή Ένωση report (2013) Europeans of retirement age: chronic diseases and economic activity.
http://ec.europa.eu/health/major_chronic_diseases/docs/rivm_report_retirement_en.pdf
13. Equity action Joint Action (2013).
<http://www.equityaction-project.eu/wp-content/uploads/2013/11/Task-2-Creating-Interactive-maps-on-obesity-nutrition-diet-and-SES.pdf>
14. Health inequalities in the EU Final report of a consortium, (2013), Consortium lead: Sir Michael Marmot.
http://ec.europa.eu/health/social_determinants/docs/healthinequalitiesineu_2013_en.pdf
15. Θεοδώρου Μ., Σαρρής Μ. και Σ. Σούλης (2001). Συστήματα Υγείας, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
16. Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ. (2010): «Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας», Παπαζήσης, Αθήνα 2010.
17. Λιαρόπουλος Λ. (2007). Οργάνωση υπηρεσιών και συστημάτων Υγείας (Α τόμος), ΒΗΤΑ Ιατρικές εκδόσεις ΜΕΠΕ. Αθήνα.
18. Λιαρόπουλος Λ. (2010). Οργάνωση υπηρεσιών και συστημάτων Υγείας, Διεθνή συστήματα Υγείας (Β τόμος), ΒΗΤΑ Ιατρικές εκδόσεις ΜΕΠΕ. Αθήνα.
19. Lionis Ch., Symvoulakis E., Markaki A., Vardavas C., Papadakaki M., Daniilidou N., Souliotis K., Kyriopoulos J.: “Integrated primary health care in Greece, a missing issue in the current health policy agenda: a systematic review”, International Journal of Intergrated Care, Vol. 9, 2009.
20. Σισσούρας Α. και Υφαντόπουλος Γ. (1994). Η προβληματική για την αναμόρφωση του ΕΣΥ, στο: Μελέτη για τον σχεδιασμό και την Οργάνωση των υπηρεσιών υγείας, ανάλυση και δομή του συστήματος, Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αθήνα.
21. Σισσούρας Α. (2010), Το υπόδειγμα μανάτζμεντ στην υγεία: από τη δομική και θεσμική συγκρότηση στην αποδοτική διαχείριση των λειτουργιών του συστήματος (αντλώντας από τις εμπειρίες ανάπτυξης του ΕΣΥ) στο Κοντιάδης Ξ. και Σουλιώτης Κ. (2010) Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
22. Σούλης Σ. (1992). Δείκτες αξιολόγησης του Συστήματος Υγείας, Εκδόσεις ΤΕΙ, Αθήνα.
23. Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Πολιτική και Οικονομία της Υγείας: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Οργάνωση και Διοίκηση – Οικονομική Λειτουργία – Τομεακές Πολιτικές», Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
24. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές Ανισότητες και Πολιτική Υγείας», Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
25. Σουλιώτης Κ. “Πολιτική, Οικονομία και Υπηρεσίες Υγείας: Απο τον Στρατηγικό Σχεδιασμό στη Διοίκηση και την Αξιολόγηση”. Στο: Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ. (Επιμ.) Θεσμοί Και Πολιτικές Υγείας (Εκδ. Παπαζήση, 2010).

26. Σουλιώτης Κ. “Αναζητώντας τη Δημοκρατία στην Υγεία σε Συνθήκες Οικονομικής Κρίσης: Η Συμμετοχή των Πολιτών στη Χάραξη Πολιτικής Υγείας”. Στο: Σουλιώτης Κ. (Επιμ.) “Δημοκρατία, Πολίτες και Πολιτική Υγείας: Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων, Ομάδες Πίεσης και Συμφερόντων, Σύλλογοι Ασθενών” (Εκδ. Παπαζήση, 2014).
27. Souliotis K, Lionis C.: “Creating an Integrated Health Care System in Greece: A Primary Care Perspective”, *Journal of Medical Systems*, Vol. 18, No 6, 2004.
28. Οικονόμου Χ. (2010), Υγεία, υπηρεσίες φροντίδας υγείας και κοινωνιολογική θεωρία, στο Σουλιώτης Κ. (2006), Πολιτική και οικονομία της υγείας, στρατηγικός σχεδιασμός-οργάνωση και διοίκηση οικονομική λειτουργία – τομεακές πολιτικές. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, σχολή κοινωνικών επιστημών, τμήμα κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
29. Roma Health Report Health status of the Roma population (2013), Data collection in the Member States, of the European Union. http://ec.europa.eu/health/social_determinants/docs/2014_roma_health_report_en.pdf
30. Υφαντόπουλος Γ. (2008). Μέτρηση της ποιότητας και το ευρωπαϊκό υγειονομικό μοντέλο, Ανασκόπηση βιβλιογραφίας, *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής* 25 (1),1-7.
- Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:** Η διδασκαλία της ενότητας γίνεται υπό τη μορφή ακαδημαϊκών διαλέξεων. Σε κάποιες ενότητες θα χρησιμοποιηθούν οι μελέτες περιπτώσεως (Case Study) που ενθαρρύνουν την ανατροφοδοτική μάθηση.
- Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:** Γραπτές Εξετάσεις (100% του βαθμού).
- Γλώσσα διδασκαλίας:** Ελληνικά, Αγγλικά.

A. 2 Επιστημονική συγγραφή στις Βιοϊατρικές Επιστήμες (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΓ3

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 1^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Σωτήριος Ζαρογιάννης, Επίκ. Καθηγητής Φυσιολογίας (Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Σ. Ζαρογιάννης

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Σκοπός του μαθήματος είναι δώσει τη δυνατότητα στον φοιτητή να γνωρίσει:

- Τους σκοπούς της Βιοϊατρικής Έρευνας.
- Τις έννοιες που σχετίζονται με την Ιατρική Βασιζόμενη σε Ενδείξεις (IBE).
- Τη χρησιμότητα της IBE σε διάφορους επαγγελματικούς χώρους υγείας.
- Τα βήματα διεξαγωγής μιας επιστημονικής έρευνας.
- Τα είδη των ιατρικών άρθρων και να εμβαθύνει στο είδος της βιβλιογραφικής ανασκόπησης.
- Τη διαδικασία αποστολής, κρίσης και δημοσίευσης ενός επιστημονικού άρθρου.
- Τη δομή και την επιστημονική προσέγγιση που απαιτείται για τη συγγραφή μιας βιβλιογραφικής ανασκόπησης.
- Τις τεχνικές αναζήτησης βιβλιογραφίας βάση του ερωτήματος που θα διερευνηθεί.
- Τον τρόπο αξιολόγησης και κριτικής ανάλυσης των επιστημονικών δημοσιεύσεων.
- Τη διαδικασία συγγραφής μιας βιβλιογραφικής εργασίας με συγκεκριμένους περιορισμούς στον αριθμό των λέξεων και στον αριθμό των βιβλιογραφικών αναφορών και να εξοικειωθεί με τις οδηγίες συγγραφής των επιστημονικών περιοδικών.
- Τον τρόπο που μια επιστημονική εργασία παρουσιάζεται σαν προφορική ανακοίνωση και να εξοικειωθεί με τους χρονικούς περιορισμούς που τη συνοδεύουν.
- Τον τρόπο που μια επιστημονική εργασία παρουσιάζεται σαν αναρτημένη ανακοίνωση και να εξοικειωθεί με τους χρονικούς περιορισμούς που τη συνοδεύουν.
- Επιστημονική ομιλία σε μη ειδικό κοινό.
- Τη διαδικασία δόμησης ενός ερευνητικού πρωτοκόλλου

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Διαλέξεις Μαθήματος

1. Διεξαγωγή Βιοϊατρικής Έρευνας.
2. Ιατρική Βασιζόμενη σε Ενδείξεις (IBE) - Σημασία της αξιόπιστης βιοϊατρικής πληροφορίας.
3. Η σημασία της IBE από την σκοπιά του ιδιώτη γιατρού.
4. Η σημασία της IBE από την σκοπιά της νοσηλεύτριας στο Δημόσιο Νοσοκομείο.
5. Εισαγωγή στις επιστημονικές δημοσιεύσεις.
6. Αναζήτηση βιβλιογραφίας - Κριτική αξιολόγηση βιβλιογραφίας.
7. Βάσεις αξιολόγησης Επιστημονικών περιοδικών.

8. Διαδικασίες δημοσίευσης επιστημονικών άρθρων.
9. Πώς γράφουμε μια βιβλιογραφική ανασκόπηση.
10. Προβλήματα συγγραφής βιβλιογραφικής ανασκόπησης.
11. Προφορική παρουσίαση επιστημονικής εργασίας.
12. Αναρτημένη παρουσίαση επιστημονικής εργασίας.
13. Επιστημονική ομιλία σε μη ειδικό κοινό.
14. Δόμηση Ερευνητικού Πρωτοκόλλου.
15. Δήλωση θεμάτων βιβλιογραφικών εργασιών φοιτητών.

Συνοστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Ιατρική Γραφή και Λόγος. Β. Τσακρακλίδης, ΚΙ Γουργουλιάνης, εκδόσεις Βήτα, Γ΄ έκδοση, Αθήνα 2004.
2. Writing scientific manuscripts-A guide for undergraduates. Journal of Young Investigators.2005.
<http://www.jyi.org/resources/320/Guide%20to%20Science%20Writing.pdf>
3. Πατελάρου Ε, Μπροκαλάκη Η. Μεθοδολογία της συστηματικής ανασκόπησης και μετα-ανάλυσης. Νοσηλευτική 2010;49:122-130.
4. Literature Reviews – The Writing Center. University of North Carolina.
<http://writingcenter.unc.edu/handouts/literature-reviews/>
5. Akobeng AK. Principles of evidence based medicine. Arch. Dis. Child. 2005;90:837-840.
6. Akobeng AK. Understanding randomized control trials. Arch. Dis. Child. 2005;90:840-844.
7. Akobeng AK. Understanding systematic reviews and meta-analysis. Arch. Dis. Child. 2005;90:845-848.
8. Akobeng AK. Evidence in practice. Arch. Dis. Child. 2005;90:849-852.
9. Ebbert JO, et al. Searching the medical literature using Pubmed: A tutorial. Mayo Clin. Proc. 2003;78:87-91.
10. Gore G. Searching the medical literature. Inj. Prev.2003;9:103-104.
11. Miser MF. Finding truth from the medical literature: How to critically evaluate an article. Prim. Care Clin. Office Pract. 2006;33:839-862.
12. Ontario Public Health Libraries Association. Critical appraisal of research: Evidence 101. p.1-16.
13. Badgett RG. How to search for and evaluate medical evidence. Seminars in Medical Practice. 1999;2:8-14.
14. Flaherty RJ. A simple method for evaluating the clinical literature. Fam. Pract. Manag. 2004;11:47-52.
15. <http://www.lc.unsw.edu.au/onlib/pdf/powerpoint.pdf>
16. http://people.engr.ncsu.edu/txie/publications/oral_presentation_skills.pdf
17. <http://www.lc.unsw.edu.au/onlib/pdf/seminar.pdf>
18. Siwek J, et al. How to write an Evidence Based Clinical Review article. Am Fam Physician 2002;65:251-258.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διαλέξεις, Μελέτες Περιπτώσεων και Ομάδες Εργασίας. Μαθητοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας με έμφαση στη Μέθοδο Dewey.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Βαθμολόγηση (70% της συνολικής βαθμολογίας) συγγραφής μικρής ανασκόπησης (1500 λέξεις) και δημιουργίας παρουσίασης PowerPoint (10 διαφανειών) επί της ανασκόπησης από κάθε φοιτητή ή ομάδα φοιτητών σε θέμα της επιλογής του/των, δομημένο με συγκεκριμένη

μεθοδολογία (Σύστημα PICO). Βαθμολόγηση της προφορικής παρουσίασης της εργασίας σε PowerPoint (30% της συνολικής βαθμολογίας).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

B. 2 Κλινική & Επιδημιολογική Έρευνα (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΒ3

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 1^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Αναστάσιος Γερμενής Καθηγητής Ανοσολογίας (Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Α. Γερμενής, Π. Γαλάνης

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Οι στόχοι του μαθήματος αφορούν στο να δώσει τη δυνατότητα στον φοιτητή να:

- Μετράει τη συχνότητα εμφάνισης των εκβάσεων στις επιδημιολογικές μελέτες.
- Εκτιμάει τη σχέση μεταξύ προσδιοριστών και συχνότητας εμφάνισης των εκβάσεων.
- Σχεδιάζει και να πραγματοποιεί επιδημιολογικές μελέτες.
- Αναλύει δεδομένα που προέρχονται από τις επιδημιολογικές μελέτες.
- Αναζητάει αξιόπιστη και έγκυρη βιβλιογραφία στο διαδίκτυο.
- Διαβάζει κριτικά τη βιβλιογραφία.
- Συγγράφει ερευνητικά άρθρα και ανασκοπήσεις.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τις βασικές αρχές κλινικής και Επιδημιολογικής Έρευνας, να μελετήσουν την κατανομή της συχνότητας εμφάνισης των εκβάσεων, να διερευνήσουν τους παράγοντες (εκθέσεις ή προσδιοριστές) που επηρεάζουν τη συχνότητα εμφάνισης των εκβάσεων και να πραγματοποιήσουν αξιόπιστες και έγκυρες μελέτες, μειώνοντας το τυχαίο και το συστηματικό σφάλμα. Ειδικότερα, με την ολοκλήρωση της ενότητας, οι φοιτητές θα μπορούν να σχεδιάσουν και να πραγματοποιήσουν επιδημιολογικές μελέτες στις επιστήμες υγείας. Επιπλέον, παρέχονται οι βασικές κατευθυντήριες οδηγίες για την ανάλυση δεδομένων, καθώς και για την κριτική ανάγνωση και τη συγγραφή επιστημονικών άρθρων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γαλάνης Π. Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2017.
2. Γαλάνης Π. Βασικές αρχές συγγραφής και δημοσίευσης ερευνητικών άρθρων στις επιστήμες υγείας. Broken Hill Publishers LTD & Πασχαλίδης ΑΕ, Λευκωσία, 2015.
3. Γαλάνης Π. Μέτρα συχνότητας στις επιδημιολογικές μελέτες. Αρχ Ελλ Ιατρ 2014, 31:735-747.
4. Γαλάνης Π. Κλινικές δοκιμές. Αρχ Ελλ Ιατρ 2012, 29:489-507.
5. Γαλάνης Π. Μελέτες «ασθενών-μαρτύρων». Αρχ Ελλ Ιατρ 2012, 29:240-257.
6. Γαλάνης Π, Σπάρος Λ. Κλινική και επιδημιολογική έρευνα. Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2012.
7. MacMahon B, Trichopoulos D. Epidemiology: principles and methods. 2nd ed. Little, Brown & Co, London, 1996.

8. Olsen J, Christensen K, Murray J, Ekbohm A. An introduction to epidemiology for health professionals. Springer, New York, 2010.
9. Rothman KJ. Epidemiology. An introduction. 2nd ed. Oxford University Press, New York, 2012.
10. Rothman KJ, Greenland S, Lash TL. Modern epidemiology. 3rd ed. Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia, 2008.
11. Sackett DL, Haynes RB, Guyatt GH, Tugwell P. Clinical epidemiology. A basic science for clinical medicine. 2nd ed. Little, Brown & Company, Boston, 1991.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διαλέξεις και πρακτική εφαρμογή παραδειγμάτων από επιδημιολογικές μελέτες με την επίλυση ασκήσεων από τους φοιτητές.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

A.4 Κάπνισμα: Επιπτώσεις στην υγεία και μέθοδοι διακοπής καπνίσματος (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΒ4

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 1^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Χρυσή Χατζόγλου (Καθηγήτρια Φυσιολογίας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Χ. Χατζόγλου

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Το κάπνισμα πήρε διαστάσεις παγκόσμιας επιδημίας και αποτελεί την κυριότερη αιτία πρώιμης και επιτρεπτής θνησιμότητας στις αναπτυγμένες χώρες. Η απόκτηση βασικών γνώσεων για το πολυδιάστατο πρόβλημα του εθισμού στη νικοτίνη αποτελεί σκοπό του μαθήματος. Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες και την παθοφυσιολογία της εξάρτησης από τη νικοτίνη.
- Να γνωρίζουν τις βλαβερές επιπτώσεις του καπνίσματος (ενεργητικού και παθητικού) στην υγεία και τα οφέλη της διακοπής του καπνίσματος.
- Να αναπτύξουν επικοινωνιακές δεξιότητες για στρατηγικές παρέμβασης αλλαγής συμπεριφοράς και κινητοποίησης των καπνιστών.
- Να ορίζουν τα κύρια βήματα των κατευθυντήριων οδηγιών για τη διακοπή του καπνίσματος.
- Να εφαρμόσουν αποτελεσματικές τεχνικές για την ευαισθητοποίηση των καπνιστών για διακοπή του καπνίσματος σε κάθε ευκαιρία.
- Να παρέχουν αποτελεσματική συμβουλευτική παρέμβαση στους καπνιστές είτε επιθυμούν είτε όχι τη διακοπή του καπνίσματος.
- Να προετοιμάζουν τους καπνιστές για διακοπή του καπνίσματος, συζητώντας τα κυριότερα εμπόδια για την επιτυχία στη διακοπή και βοηθώντας στην οργάνωση ενός πλάνου για τη διακοπή του καπνίσματος.
- Να εξοικειωθούν με τα φάρμακα πρώτης γραμμής για τη διακοπή του καπνίσματος.
- Να κατανοούν την εφαρμογή θεραπείας για τη διακοπή του καπνίσματος σε ειδικούς πληθυσμούς.
- Να γνωρίζουν την οργάνωση ενός Ιατρείου Διακοπής Καπνίσματος.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Το κάπνισμα σαν χρόνια νόσος.
2. Επιδημιολογικά δεδομένα.
3. Επιπτώσεις στην υγεία.
4. Οφέλη διακοπής καπνίσματος.
5. Παθητικό κάπνισμα – Τριτογενές κάπνισμα.
6. Νευροβιολογία και φυσιολογία της εξάρτησης από τον καπνό.
7. Διεθνείς οδηγίες για τη διακοπή του καπνίσματος.
8. Φαρμακευτική αγωγή για τη διακοπή του καπνίσματος.
9. Τεχνικές κινητοποίησης καπνιστών.
10. Οργάνωση ιατρείου διακοπής του καπνίσματος.

11. Διακοπή καπνίσματος σε ειδικούς πληθυσμούς.
12. Ηλεκτρονικά Συστήματα Παροχής Νικοτίνης.
13. Πρακτική άσκηση σε ομάδες σε αληθινά σενάρια.
14. Απαντώντας σε συχνές ερωτήσεις καπνιστών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Δημοσιευμένα επιστημονικά άρθρα διεθνούς βιβλιογραφίας. Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη διακοπή του καπνίσματος.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Ένα μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος θα γίνει εξ αποστάσεως στο ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό περιβάλλον (e-Class) του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ένα μέρος δια ζώσης. Στο δια ζώσης μέρος του μαθήματος θα γίνει πρακτική άσκηση σε ομάδες, συζήτηση περιστατικών και βιβλιογραφίας.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Προφορική εξέταση (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

A. 5 Ταξιδιωτική Ιατρική & Φροντίδα Υγείας (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΑ4

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: 1ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Γ. Σαρόγλου, Ομότιμος Καθηγητής, ΕΚΠΑ.

Διδάσκοντες: Γ. Σαρόγλου, Σ. Χατζηαναστασίου, Η. Σκοπελίτης

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

- Εξοικείωση των φοιτητών στην επίλυση προβλημάτων υγείας που άπτονται ταξιδιών ανά τον κόσμο καθώς και των προφυλακτικών μέτρων και εμβολίων που απαιτούνται για την προετοιμασία του ταξιδιώτη.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Οργάνωση και λειτουργία ιατρείου Ταξιδιωτικής Ιατρικής (Travel Clinic)
2. Διεθνείς φορείς δημόσιας υγείας
3. ταξιδιωτικά εμβόλια
4. Επιδημικά λοιμώδη νοσήματα ανά γεωγραφική περιοχή και μέτρα προφύλαξης και θεραπευτικής αντιμετώπισης.
5. Προβλήματα από ταξίδια σε περιοχές με ακραίες συνθήκες (ορειβάσια, καταδύσεις, κλπ).
6. Προβλήματα υγείας σε μετακινούμενους πληθυσμούς για τουριστικούς, επαγγελματικούς, εκπαιδευτικούς λόγους.
7. Μετανάστευση και Δημόσια Υγεία.
8. Ιατρικός Τουρισμός.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. CDC Yellow Book 2018 Health Information for International Travel (free internet edition).
2. International Travel and Health, WHO, 2012 (free internet edition).
3. Εγχειρίδιο Ταξιδιωτικής Ιατρικής, ΚΕΕΛΠΝΟ -Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, 2007 (free internet edition).

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: α) Διδασκαλία με power point, β) ανάθεση εργασιών.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

A.7 Ψυχοβιολογία (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΓ1

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 1^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Μαίρη Γκούβα, Καθηγήτρια Ψυχολογίας Παν. Ηπείρου

Διδάσκοντες: Μαίρη Γκούβα

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην ψυχοβιολογία στα πλαίσια της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Έμφαση θα δοθεί στη γένεση και εξέλιξη του ψυχισμού, στο ρόλο της ψυχοβιολογίας στην Π.Φ.Υ., στην κατανόηση και διαχείριση τόσο της σωματικής όσο και της ψυχικής ασθένειας από τον ασθενή και την οικογένειά του καθώς και στα ψυχολογικά ζητήματα που ανακύπτουν στον άνθρωπο από το πρόβλημα του Θανάτου αλλά και στη νοσηματοδότηση του πένθους και της φροντίδας του στα πλαίσια της Π.Φ.Υ. Μέσα από την κριτική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και συμμετοχή στις βιωματικές εργασίες του μαθήματος θα δοθεί η ευκαιρία στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες να εμβαθύνουν στη σημαντικότητα του ρόλου των γνώσεων της ψυχοβιολογίας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να κατανοήσουν τις μικρές αλλά και τις μεγάλες ψυχοβιολογικές επαναστάσεις που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια του πρώτου χρόνου της ζωής.
- Να είναι σε θέση να γνωρίζουν τη σημασία των πρώιμων αλληλεπιδράσεων αλλά και τη σημαντικότητα της αλληλεπίδρασης του βρέφους με τον πατέρα.
- Να γνωρίζουν και να κατανοούν τους μηχανισμούς άμυνας του Εγώ και τη σημαντικότητά τους για την ψυχολογική ανάπτυξη του ανθρώπου.
- Να κατανοήσουν οι φοιτητές την ερμηνεία της συμπεριφοράς με βάση τη φυσιολογία της, την ανάπτυξή της, την εξέλιξή της και τη λειτουργία της.
- Να δώσει τη δυνατότητα στο φοιτητή να κατανοήσει τους βιολογικούς μηχανισμούς που σχετίζονται στενά με σημαντικά ζητήματα της ψυχολογίας –όπως το πρόβλημα σώματος – ψυχής, η ανάπτυξης της γλώσσας και της μάθησης, η σεξουαλική συμπεριφορά, οι ψυχοσωματικές παθήσεις, το άγχος, η επιθετική συμπεριφορά, η αποκατάσταση ύστερα από εγκεφαλική βλάβη, η κατάθλιψη και η σχιζοφρένεια.
- Να γνωρίζουν τις διαστάσεις μιας σωματικής νόσου για τον ασθενή και την οικογένεια καθώς και τη σημασία των οικογενειακών σχέσεων στην ψυχοκοινωνική φροντίδα ενός ασθενούς.
- Να κατανοήσουν τον εσωτερικό ψυχοσωματικό αγώνα που προκαλείται από τις προσπάθειες του ανθρώπου να συμφιλιωθεί με τον θάνατο.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα της Ψυχοβιολογίας αφορά στη μελέτη της διασύνδεσης των ψυχολογικών μηχανισμών με τους βιολογικούς μηχανισμούς με στόχο την ταυτοποίηση των ψυχολογικών παραγόντων οι οποίοι μπορεί να καθορίζουν την «επιλογή» του σωματικού νοσήματος όσο και των πρόδρομων συνθηκών και των

ψυχοβιολογικών μηχανισμών που ενδεχομένως να επηρεάζουν την τρωσιμότητα απέναντι στη νόσο κατά τη διάρκεια του κύκλου της ζωής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. **Οι Βιολογικές Βάσεις της Ψυχολογίας - Ψυχοβιολογικές προσεγγίσεις της ανθρώπινης ανάπτυξης και εξέλιξης**

Ιστορική εξέλιξη.

Ψυχοβιολογικές ερμηνείες της ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Βιοψυχολογική προσέγγιση της Γενετικής και της εξέλιξης.

Ψυχοβιολογικές προσεγγίσεις της ανθρώπινης ανάπτυξης και εξέλιξης.

Οι Βιολογικές Βάσεις της ανθρώπινης επικοινωνιακής συμπεριφοράς.

Ψυχοβιολογική θεώρηση της συνείδησης και του ασυνειδήτου.

Η σχέση σώματος και ψυχής.

2. **Ψυχοβιολογική προσέγγιση των προβλημάτων υγείας**

Ο ρόλος του αυτόνομου νευρικού συστήματος στις συναισθηματικές αντιδράσεις.

Συναίσθημα, αυτόνομο νευρικό σύστημα και υγεία.

Χρόνιο στρες, ανοσοποιητικό σύστημα και υγεία.

Μεταίχμιακό σύστημα και συναίσθημα.

3. **Ψυχολογική Βιολογία παθολογικών καταστάσεων του ανθρώπινου οργανισμού**

Η ρύθμιση των εσωτερικών καταστάσεων του οργανισμού.

Η ρύθμιση της θερμοκρασίας και η συμπεριφορά.

Οι μηχανισμοί διατήρησης του ισοζυγίου νερού.

Οι μηχανισμοί της πείνας, της λήψης τροφής και του ελέγχου του βάρους.

Ορμόνες και συμπεριφορά.

Ψυχοβιολογική θεώρηση του ύπνου και των ονείρων.

Ψυχοβιολογική διάσταση του πόνου.

4. **Ψυχολογική Βιολογία των Ψυχοσωματικών νοσημάτων**

Ψυχοβιολογική προσέγγιση του καρκίνου.

Ψυχοβιολογική προσέγγιση των καρδιαγγειακών νοσημάτων, της υπέρτασης και του διαβήτη.

Ψυχοβιολογική προσέγγιση του έλκους.

Ψυχοβιολογική προσέγγιση των αλλεργιών.

Συμπερασματική θεώρηση της ψυχοβιολογία των ψυχοσωματικών νοσημάτων.

5. **Ο Ρόλος της Ψυχολογίας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας**

Ψυχολογική Βιολογία και Αίτια Υγείας.

Δεξιότητες Ζωής και Ψυχολογική Βιολογία.

Ποιότητα Ζωής και Ψυχολογική Βιολογία.

Ψυχολογική Βιολογία και Οικογένεια.

Ψυχολογική Βιολογία και Αγωγή Υγείας.

Ψυχοβιολογική Προσέγγιση της επίδρασης της νόσου και των επιπτώσεών της στις οικογενειακές και κοινωνικές σχέσεις και λειτουργίες.

Η σημασία της Γνώσης της Ψυχολογικής Βιολογίας στους Επαγγελματίες της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Γκούβα, Μ. (2016). Πρώτος Χρόνος Ζωής και Μηχανισμοί Άμυνας του Εγώ. Ηλεκτρονικές Σημειώσεις.

2. Γκούβα, Μ. (2016). Ψυχολογία Ασθενών και των οικογενειών τους Ηλεκτρονικές Σημειώσεις.
3. Γκούβα Μ., Κοτρώτσιου Ε. (2011). Ψυχολογικά Ζητήματα σε Ιστορίες Φροντίδας. Αθήνα. Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός. ISBN: 978-960-7875-63-1.
4. Γκούβα, Μ. (2013). Ζητήματα Ψυχικής Υγείας και Ψυχικής Νόσου Ηλεκτρονικές Σημειώσεις.
5. Άρθρα

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Οι τρόποι και οι μέθοδοι διδασκαλίας του μαθήματος σχεδιάστηκαν με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη συγκεκριμένων μαθησιακών στόχων, οι οποίοι μπορούν να συνοψιστούν, στους:

- Γνώσεις: οι συμμετέχοντες στο μάθημα να αναγνωρίζουν τους τρόπους που ο ανθρώπινος ψυχισμός βρίσκεται σε πλήρη και συνεχόμενη αλληλεπίδραση με το ανθρώπινο σώμα και να περιγράψουν τις βασικές ψυχοσωματικές ανάγκες τόσο του ασθενούς όσο και των μελών της οικογένειάς του.
- Ικανότητες: να είναι σε θέση να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές τεχνικές και δεξιότητες στην επικοινωνία τους με τον ασθενή και τα μέλη της οικογένειάς του.
- Στάσεις: Να είναι σε θέση να υιοθετούν μια στάση ενσυναίσθησης απέναντι στον ασθενή και τα μέλη της οικογένειάς του.

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι παραπάνω στόχοι, το μάθημα οργανώθηκε σε θεματικές ενότητες οι οποίες περιλαμβάνουν ανάλυση ζητημάτων σε μορφή διαλέξεων, κλινικών παρουσιάσεων και βιωματικών εργαστηρίων. Οι εκπαιδευτικές τεχνικές επιλέχθηκαν με σκοπό οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να έρθουν σε επαφή με την έννοια της συμμετοχής και της συνεργασίας στη μάθηση, να προβληματιστούν και να αναζητήσουν οι ίδιοι απαντήσεις σε ζητήματα που αναδεικνύει το περιεχόμενο του μαθήματος. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα θα υποστηριχθεί από τις παρακάτω εκπαιδευτικές τεχνικές:

Εισήγηση, Καταιγισμός Ιδεών, Μελέτη Περίπτωσης, Μάθηση μέσω της διερεύνησης Προβλημάτων (Problem Based Learning), Ομάδες Εργασίας, Ασκήσεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

ΕΡΓΑΣΙΑ: Μελέτη Περίπτωσης

Σχέσεις με κάποιον ασθενή, με κάποιο μέλος της οικογένειάς του, σχέσεις με τον εαυτό, σχέσεις με την οικογένεια, σχέσεις φιλικές, σχέσεις ερωτικές, συγγενικές, επαγγελματικές. Δυναμικά αυτών των σχέσεων, επικοινωνία, υγεία, ασθένεια ψυχική και σωματική και άλλα πολλά μπορούν να φωτιστούν μέσα από τις αφηγήσεις ανθρώπων που έζησαν αυτές τις ιστορίες, ανθρώπων που ανασκεύασαν ιστορίες που άκουσαν, ανθρώπων που απλά φαντάστηκαν κάποιες ιστορίες. Για να φωτιστούν λοιπόν αυτά τα γεγονότα σχέσεων, μια και κάθε ιστορία δεν είναι τίποτε παραπάνω από σχέσεις και δυναμικά αυτών των σχέσεων και ακόμη να αναδειχθούν τα βαθύτερα νοήματά τους ο επιστημονικός δρόμος που υπάρχει είναι αυτός της μελέτης περίπτωσης. Μέσα από τη μελέτη περίπτωσης είναι εφικτό να κατανοηθούν οι θεωρητικές έννοιες που συνήθως αναδύονται από την ερμηνευτική αυτών των κλινικών εμπειριών.

ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ: Η εξέταση θα περιλαμβάνει δύο θέματα κρίσης και ανάλυσης σε περιεχόμενο που θα αφορά την ψυχοβιολογία στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Για την βοήθεια της συγγραφής τους θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο τα

αναγνώσματα, οι σημειώσεις του μαθήματος, οι διαδικτυακές συζητήσεις, η κλινική εμπειρία όσο και οποιοδήποτε άλλο υλικό θεωρείται απαραίτητο να έχουν μαζί τους. Εργασία για ανάλυση μελέτης περίπτωσης (30%), Γραπτές εξετάσεις (70%).
Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

A. 8 Ανακουφιστική Φροντίδα (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΓ4

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: 1ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Δρ Αντώνης Παπαγιάννης, Πνευμονολόγος.

Διδάσκοντες: π. Β. Καλλιακμάνης, Α. Μπέκα, Ι. Ξανθάκης, Π. Νταφούλης, Α. Κωνσταντινίδου, Σ. Κατσαραγάκης.

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

- Να παρουσιάσει τις βασικές αρχές και τη φιλοσοφία της σύγχρονης ανακουφιστικής φροντίδας για ασθενείς με ανίατα νοσήματα.
- Να δείξει ότι η ανακουφιστική φροντίδα μπορεί να συνδυασθεί με τη ριζική θεραπευτική προσέγγιση, αλλά και μπορεί να είναι η μόνη ενδεδειγμένη τακτική σε συγκεκριμένες καταστάσεις.
- Να διδάξει την λογικά μεθοδευμένη προσέγγιση στην ανακούφιση των συνήθων συμπτωμάτων, αλλά και των κοινών ψυχοπνευματικών προβλημάτων των ανιάτων ασθενών.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Βασικές αρχές της Ανακουφιστικής Φροντίδας –προσέγγιση στο σύμπτωμα.
2. Δομές της Ανακουφιστικής Φροντίδας – φροντίδα στο σπίτι.
3. Εισαγωγή στην κλινική επικοινωνία – δυσάρεστες ειδήσεις.
4. Πόνος και αναλγησία στον καρκίνο.
5. Αναπνευστικά συμπτώματα.
6. Νευρολογικά σύνδρομα και συμπτώματα.
7. Επείγουσες καταστάσεις σε ανίατα νοσήματα.
8. Παιδιά και έφηβοι ασθενείς.
9. Φροντίδα για τους φροντιστές – πένθος.
10. Πνευματικές ανησυχίες – ψυχική συμπαράσταση.
11. Η φροντίδα στο τελικό στάδιο.
12. Δεοντολογία της ανακουφιστικής φροντίδας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Με εξαίρεση το πρώτο βιβλίο, που είναι εκτεταμένο σύγγραμμα αναφοράς στην Ανακουφιστική Φροντίδα, τα υπόλοιπα είναι συνοπτικά εγχειρίδια που καλύπτουν τις βασικές πτυχές της αγωγής αυτής για τον γενικό ιατρό/νοσηλεύτη. Αναφέρονται χωριστά μερικά εγχειρίδια κλινικής επικοινωνίας, που αποτελεί μια χωριστή δεξιότητα, απαραίτητη για κάθε κλινικό, καθώς και κάποιες ιστοσελίδες με πλούσιο εκπαιδευτικό περιεχόμενο που ανανεώνεται τακτικά.

Σύγγραμμα αναφοράς

1. Cherny N, Fallon M, Kaasa S, Portenoy RK, David C. Currow DC, eds. Oxford Textbook of Palliative Medicine, 5th edition. Oxford: Oxford University Press, 2015.

Συνοπτικά εγχειρίδια Ανακουφιστικής Φροντίδας

2. Watson M, Lucas C, Hoy A, Back I. Oxford Handbook of Palliative Care. Oxford: Oxford University Press 2005.
3. Faull C, Carter YH and Daniels L, eds. Handbook of Palliative Care, 2nd edition. Oxford: Blackwell, 2005.

4. Fallon M and O'Neill B, eds. ABC of Palliative Care, 2nd ed. Oxford: Blackwell, 2006. [https://www.academia.edu/6416339/ABC of Palliative Care 2nd ed](https://www.academia.edu/6416339/ABC_of_Palliative_Care_2nd_ed)
5. Twycross R. Introducing palliative care. Oxford: Radcliffe, 1995.
6. Kaye P. An A-to-Z of hospice and palliative medicine. Northampton, EPL Publications, 1994.
7. Regnard CFB, Tempest S. A guide to symptom relief in advanced disease. 4th edition, Hale: Hochland & Hochland, 1998.
8. Twycross R. Symptom management in advanced cancer. Oxford: Radcliffe, 1995.
9. Joishy SK. Palliative Medicine Secrets. Philadelphia: Hanley & Belfus, 1999.
10. Βαδαλούκα Α. Ανακουφιστική και συμπτωματική αγωγή ασθενών τελικού σταδίου. Αθήνα: Παρισιάνος, 1999.
11. Μυστακίδου Κ. Ολιστική αγωγή ασθενών με χρόνιες & καταληκτικές παθήσεις. Αθήνα 2005
12. Γκμπάντι Ρ-Ο. Εγχειρίδιο θεραπείας πόνου. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2011.
13. Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Η ανακούφιση του καρκινικού πόνου. Αθήνα: ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις 2000.

Εγχειρίδια επικοινωνίας

14. Παπαγιάννης Α. Μιλώντας με τον άρρωστο. Εισαγωγή στην κλινική επικοινωνία, 2^η έκδοση. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2017.
15. Καλλέργης Γ. Οδηγός ενημέρωσης και επικοινωνίας με τον ασθενή. Πειραιάς: Medical Graphics 2003.
16. Tate P. The doctor's communication handbook. Oxford: Radcliffe, 1994.
17. Faulkner A, Maguire P. Talking to cancer patients and their relatives. Oxford: Oxford University Press, 1994.

Ιστοσελίδες

18. <http://www.growthhouse.org/>
19. <http://www.palliative.org/>
20. <http://www.hospicecare.com/>-<http://www.hospicecare.com/manual/toc-main.html> .
21. <http://www.macmillan.org.uk/Cancerinformation/Cancerinformation.aspx>
www.stchristophers.org.uk
22. <http://www.galilee.gr/>

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Η διδασκαλία της ενότητας γίνεται υπό τη μορφή ακαδημαϊκών διαλέξεων, με ανοικτή συζήτηση με τους φοιτητές. Όλες οι εισηγήσεις, καθώς και πρόσθετα κείμενα αναφοράς και αναλυτική βιβλιογραφία, είναι διαθέσιμες στους φοιτητές από την αρχή του μαθήματος.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Διαγώνισμα προόδου (40%).

Γραπτές εξετάσεις (60%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Β. 1 Επείγουσα Φροντίδα (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΒ2

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 1^ο Έτος

Εξάμηνο: 2^ο εξάμηνο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Ιωάννης Πανταζόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής (Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Ιωάννης Πανταζόπουλος, Αθανάσιος Χαλκιάς, Ουρανία Κώτσιου, Άρης Αγγουρίδης, Δημήτρης Ντουράκης, Γιώργος Χατζηγεωργίου, Δημήτρης Χατζής, Κωνσταντίνα Κολώνια, Μαρία Μερμίρη, Χαμαϊδή Σαρακατσιάνου.

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

- Να εξεταστούν οι συνηθέστερες επείγουσες καταστάσεις που χρειάζονται παρέμβαση, από την ηπιότερη μέχρι και την ιδιαίτερα σοβαρή μορφή τους
- Να δώσει τη δυνατότητα στον νέο ιατρό και τον ενδιαφερόμενο νοσηλευτή να εξοικειωθεί με τις διάφορες επείγουσες καταστάσεις, να κατανοήσει την βασική παθοφυσιολογία τους και να αποκτήσει σχετική ευχέρεια στην αντιμετώπισή τους

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασική Υποστήριξη της Ζωής και χρήση Εξωτερικού Αυτόματου Απινιδιστή
- Εξειδικευμένη Υποστήριξη της Ζωής
- Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση σε θύματα ανακοπής με COVID-19
- Αρχική αξιολόγηση ασθενών κατά ABCDE
- Διαχείριση αεραγωγού
- Διαχείριση αεραγωγού σε ασθενείς με COVID-19
- Αντιμετώπιση παρόξυνσης ΧΑΠ
- Αντιμετώπιση παρόξυνσης άσθματος
- Καταπληξία
- Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας
- Οξεία στεφανιαία σύνδρομο / Απειλητικές για τη ζωή αρρυθμίες
- Οξεία κοιλία
- Βασικές αρχές αντιμετώπισης πολυτραυματία
- Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Soar J, Nolan JP, Böttiger BW, Perkins GD, Lott C, Carli P, Pellis T, Sandroni C, Skrifvars MB, Smith GB, Sunde K, Deakin CD; Adult advanced life support section Collaborators. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015: Section 3. Adult advanced life support. Resuscitation. 2015 Oct;95:100-47. doi: 10.1016/j.resuscitation.2015.07.016.

2. Perkins GD, Handley AJ, Koster RW, Castrén M, Smyth MA, Olasveengen T, Monsieurs KG, Raffay V, Gräsner JT, Wenzel V, Ristagno G, Soar J; Adult basic life

- support and automated external defibrillation section Collaborators. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015: Section 2. Adult basic life support and automated external defibrillation. Resuscitation. 2015 Oct;95:81-99.
3. Ιωάννης Παναζόπουλος, Χριστίνα Πασαλή, Αθανάσιος Χαλκιάς. ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΕ ΥΠΟΠΤΟ Η' ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΟ ΚΡΟΥΣΜΑ COVID-19 https://drive.google.com/file/d/19G-NcwsEPHs_VDiueTv_bSJ03GlwjUN/view?fbclid=IwAR3XgbgHMTRHMOLLadalkBGI-2btGCDpiw8aNjTXItKWWw_f17OgMi_o6B8
4. Ιωάννης Παναζόπουλος, Αθανάσιος Χαλκιάς. Βασικές αρχές διαχείρισης αεραγωγού σε ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα COVID-19. https://drive.google.com/drive/folders/1SnkVI2MtYqhnf8UeLOamEuJnS0CUIYs?fbclid=IwAR3aPtmJQu3s0kZ4izMYula7Y1MN1qd975gD18ksLfja0YQRr7iZO_9LFo
5. Wacker DA, Winters ME. Shock. Emerg Med Clin North Am. 2014 Nov;32(4):747-58. doi: 10.1016/j.emc.2014.07.003. Epub 2014 Aug 28.
6. Gomez H, Kellum JA. Understanding Acid Base Disorders. Crit Care Clin. 2015 Oct;31(4):849-60.
7. Smith D, Bowden T. Using the ABCDE approach to assess the deteriorating patient. Nurs Stand. 2017 Nov 29;32(14):51-63.
8. Anderson J, Klock PA Jr. Airway management. Anesthesiol Clin. 2014 Jun;32(2):445-61.
9. Carlson JN, Wang HE. Updates in emergency airway management. Curr Opin Crit Care. 2018 Dec;24(6):525-530.
10. Niforopoulou P, Pantazopoulos I, Demestiha T, Koudouna E, Xanthos T. Video-laryngoscopes in the adult airway management: a topical review of the literature. Acta Anaesthesiol Scand. 2010 Oct;54(9):1050-61.
11. Halpin DMG, Criner GJ, Papi A, Singh D, Anzueto A, Martinez FJ, Agusti AA, Vogelmeier CF. Global Initiative for the Diagnosis, Management, and Prevention of Chronic Obstructive Lung Disease. The 2020 GOLD Science Committee Report on COVID-19 and Chronic Obstructive Pulmonary Disease. Am J Respir Crit Care Med. 2021 Jan 1;203(1):24-36.
12. Kaplan A, van Boven JFM, Ryan D, Tsiglianni I, Bosnic-Anticevich S; REG Adherence Working Group. GINA 2020: Potential Impacts, Opportunities and Challenges for Primary Care. J Allergy Clin Immunol Pract. 2020 Dec 26:S2213-2198(20)31397-0.
13. 2020 GINA Report, Global Strategy for Asthma Management and Prevention <https://ginasthma.org/gina-reports/>
14. Nikolaos I Nikolaou, Hans-Richard Arntz, Abdelouahab Bellou, Farzin Beygui, Leo L Bossaert, Alain Cariou, Initial management of acute coronary syndromes section Collaborator. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2015 Section 8. Initial management of acute coronary syndromes. Resuscitation 2015 Oct;95:264-77.
15. McCullough AL, et al. Early management of the severely injured major trauma patient. Br J Anaesth. 2014. PMID: 25038155 Review.
16. Dixon J, Comstock G, Whitfield J, Richards D, Burkholder TW, Leifer N, Mould-Millman NK, Calvillo Hynes EJ. Emergency department management of traumatic brain injuries: A resource tiered review. Afr J Emerg Med. 2020 Sep;10(3):159-166.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Εισηγήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις πολλαπλής επιλογής
Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

B. 4 Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΑ3

Τύπος του μαθήματος: υ

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 2^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Ιωάννα Παπαθανασίου, Αναπλ. Καθηγήτρια (Τμήμα Νοσηλευτικής ΠΘ)

Διδάσκοντες:

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές Αρχές και Στόχοι της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
- Έγκαιρη Διάγνωση και Αντιμετώπιση Φλεβικής Θρομβοεμβολικής Νόσου
- Διακοπή Καπνίσματος στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- Η Διατροφική Εκπαίδευση ως Στρατηγική Πρόληψης των Μη Μεταδιδόμενων Νοσημάτων
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας: Επίτευξη της Αλλαγής και Θεσμικό Πλαίσιο
- Αναδυόμενες Προκλήσεις και Καινοτομίες στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- Πρώιμη Διάγνωση Νοσημάτων Αεραγωγών (Άσθματος - ΧΑΠ - Βρογχεκτασιών)
- Διαχείριση του Σακχαρώδη Διαβήτη Τύπου Ι στο Σχολικό Περιβάλλον
- Διατροφικές Συνήθειες και Σακχαρώδης Διαβήτης Τύπου Ι
- Διαπολιτισμική Φροντίδα Υγείας (Μέρος Α)
- Διαπολιτισμική Φροντίδα Υγείας (Μέρος Β)
- Οι Νέες Τεχνολογίες στην Προαγωγή Υγείας: Εκπαίδευση – Ηλεκτρονική Υγεία (e-Health) – Κινητή Υγεία (m-Health)
- Οδηγίες Παρουσίασης ενός Θέματος σε PowerPoint Μορφή στα Πλαίσια της Προαγωγής Υγείας
- Η Έρευνα στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

B.6 Προληπτική ιατρική στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΑ6

Τύπος του μαθήματος: υ

Έτος σπουδών:

Εξάμηνο: 1^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Γεωργία Ξηρομερήσιου, Επικ. Καθηγήτρια Νευρολογίας (Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Γ. Ξηρομερήσιου, Ε. Δαρδιώτης Ε, Ι.Αβακιαν, Μ.Κουρέα, Ξ.Ρούσσου, Μ.Κυρίτση, Δ.Παπαγιάννης, Γ.Κύργιας, Μ.Τόλια, Σ.Ράλλη, Α.Μπρότης

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Οι κύριοι στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Να εξοικειωθεί ο φοιτητής με την έννοια και τη φιλοσοφία της προληπτικής ιατρικής.
- Να εξοικειωθεί με τις έννοιες προσυμπτωματικός έλεγχος.
- Να γνωρίσει ποια είναι η επιδημιολογία και ποια είναι τα κύρια μέτρα πρόληψης χρόνιων αλλά και συχνών νοσημάτων, όπως είναι η στεφανιαία νόσος, νεοπλασμάτα, νευροεκφυλιστικά νοσήματα, πνευμονοπάθειες, αγγειακά εγκεφαλικά, κ.α.
- Να μάθει για την επιδημιολογία και πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων με επικέντρωση στους εμβολιασμούς και τη σημασία τους στη δημόσια υγεία.
- Να μάθει για την διαχείριση των μείζονων παραγόντων κινδύνου, όπως κάπνισμα, παχυσαρκία και το ρόλο της διατροφής και της άσκησης.
- Να γνωρίσει για την συμβολή της προληπτικής ιατρικής στην προστασία της υγείας των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.
- Να κατανοήσει την λειτουργία των δομών ΠΦΥ στην Ελλάδα και τον κόσμο και τον σημαντικό ρόλο που κατέχουν οι δομές αυτές στην προληπτική ιατρική.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Η προληπτική Ιατρική στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο στην δημόσια υγεία. Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος βοηθά τον φοιτητή να εξοικειωθεί με έννοιες όπως η εκτίμηση κινδύνου διαφόρων νοσημάτων, ο προληπτικός έλεγχος καθώς επίσης η πρωτοπαθής και η δευτεροπαθής πρόληψη.

Στην εποχή μας τα χρόνια νοσήματα συνολικά παρουσιάζουν μια μεγάλη αύξηση. Η αύξηση του πληθυσμού καθώς και διάφοροι περιβαλλοντικοί παράγοντες έχουν ενοχοποιηθεί για την τάση αυτή σήμερα. Ειδικά, νοσήματα όπως είναι οι κακοήθειες νεοπλασίες, ο σακχαρώδης διαβήτης αλλά και χρόνια νευροεκφυλιστικά νοσήματα όπως η νόσος Alzheimer αποτελούν σημαντικό στόχο διαφόρων προγραμμάτων πρόληψης σε διεθνές επίπεδο. Κύριοι επιβαρυντικοί παράγοντες που προδιαθέτουν σε νοσήματα που σχετίζονται με το δυτικό τρόπο ζωής είναι η διατροφή, το κάπνισμα, το αλκοόλ και η έλλειψη άσκησης. Σήμερα ο βασικός στόχος σχετικά με την πρόληψη αποτελεί η τροποποίηση αυτών των παραγόντων.

Επιπλέον, τα λοιμώδη νοσήματα αποτελούν πάντα σημαντικό κίνδυνο για την δημόσια υγεία. Βέβαια οι μετακινήσεις πληθυσμών καθώς επίσης και η ύπαρξη

διαφόρων ευάλωτων ομάδων στην κοινότητα καθιστούν τα λοιμώδη νοσήματα προτεραιότητα όσο αφορά την πρόληψη και την αντιμετώπισή τους. Οι εμβολιασμοί αποτελούν βασικό στόχο τόσο σε ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες όσο και στο γενικό πληθυσμό.

Στην πρωτοβάθμια υγεία μπορούν να γίνουν όλα τα βασικά βήματα που συνδέονται με την πρόληψη των νοσημάτων. Ο προσυμπτωματικός έλεγχος για διάφορα νοσήματα, ο καθορισμός των αναγκών και η πρόληψη σε ευάλωτες ομάδες, η αγωγή υγείας παιδιών και εφήβων, η εκτίμηση περιβαλλοντικών παραγόντων κινδύνου, όλα αυτά αποτελούν προτεραιότητα και στόχο σε όλα τα αναπτυγμένα συστήματα υγείας και εφαρμόζονται στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Στους φοιτητές θα δοθούν σημειώσεις καθώς επίσης και οι παρουσιάσεις των μαθημάτων που θα περιέχουν και τη σχετική βιβλιογραφία.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Οι κύριες μέθοδοι διδασκαλίας θα είναι οι δια ζώσης διδασκαλία –διαλέξεις στην αίθουσα σε θεματικές ενότητες που θα καλύπτουν πλήρως τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Η μέθοδος αξιολόγησής είναι οι εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος που θα είναι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

B. 3 Η Ψυχική Υγεία στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΒ4

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 2^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Νικόλαος Χριστοδούλου, Αναπλ. Καθηγητής (Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Νικόλαος Χριστοδούλου, Ιωάννα Τσούρη

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

- Να ορίζουν και να περιγράφουν οι φοιτητές την έννοια της ψυχικής υγείας και της ψυχικής διαταραχής.
- Να αναγνωρίζουν την έννοια του στίγματος της ψυχικής νόσου και τους παράγοντες που επηρεάζουν τις αντιλήψεις του πληθυσμού.
- Να κατανοούν τον ρόλο της οικογένειας στη φροντίδα του ψυχικά πάσχοντος.
- Να κατανοούν τα συστήματα κοινωνικής φροντίδας στην ΠΦΥ ψυχικής υγείας.
- Να προσεγγίζουν την αναπηρία στην ΠΦΥ.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Εισαγωγή
2. Σημαντικές ψυχοπαθολογικές οντότητες στην ΠΦΥ Ι
3. Θεματα κοινοτικής Ψυχιατρικής Ι
4. Θεματα κοινοτικής ψυχιατρικής ΙΙ
5. Σημαντικές ψυχοπαθολογικές οντότητες στην ΠΦΥ ΙΙ
6. Υπηρεσίες διασυνδετικής ψυχιατρικής στην ΠΦΥ
7. Συναισθηματική νοσημοσύνη
8. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Ψυχικής Υγείας και COVID 19

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Σημειώσεις των διδασκόντων.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διάλεξη, μελέτη περίπτωσης, παιχνίδι ρόλων, εργασία σε μικρές ομάδες.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Επιδημιολογία – Βιοστατιστική (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος:

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 2^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Κωνσταντίνος Τσάρας, Αναπλ. Καθηγητής (Τμήμα Νοσηλευτικής ΠΘ)

Διδάσκοντες:

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Επιδημιολογία - Βασικές αρχές
- Αιτιότητα και Μέτρα Σχέσης, Έρευνα – Εισαγωγή
- Περιγραφική Επιδημιολογία - Συγχρονικές και Οικολογικές μελέτες
- Αναλυτική Επιδημιολογία - Μελέτες Κοορτών
- Ακρίβεια και Εγκυρότητα Επιδημιολογικών μελετών
- Πληθυσμός και Δειγματοληψία
- Βιοστατιστική - Βασικές έννοιες
- Περιγραφική ανάλυση - Μονομεταβλητή
- Επαγωγική ανάλυση - Διμεταβλητή και Πολυμεταβλητή
- Στατιστικό πρόγραμμα SPSS - Δημιουργία βάσης δεδομένων

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Σημειώσεις

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται υπό τη μορφή ακαδημαϊκών διαλέξεων. Τα μαθήματα εμπεριέχουν πέραν της θεωρίας και εργαστηριακή εξάσκηση σε Η/Υ με χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

B. 7. Εναλλακτικές – Συμπληρωματικές μέθοδοι θεραπείας (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: YEB5

Τύπος του μαθήματος: E

Έτος σπουδών: 1^ο

Εξάμηνο: 2^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Χρυσή Χατζόγλου, Καθηγήτρια Φυσιολογίας, (Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας).

Διδάσκοντες: Χρυσή Χατζόγλου και Επισκέπτες Διδάσκοντες.

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Εκπαιδευτικοί στόχοι του μαθήματος είναι να δώσει τη δυνατότητα στον φοιτητή:

- Να αποκτήσει ένα γενικό πλαίσιο των βασικών αρχών για την Εναλλακτική - Συμπληρωματική Ιατρική (ΕΣΙ) που θα τον καταστήσει ικανό να αντιμετωπίσει ολιστικά τον αυξανόμενο αριθμό των χρηστών της ΕΣΙ στην καθημερινή άσκηση του επαγγέλματος του.
- Να γνωρίσει τα εναλλακτικά και συμπληρωματικά θεραπευτικά συστήματα, με ιδιαίτερη έμφαση στα πιο ευρέως διαδεδομένα όπως είναι η ομοιοπαθητική, ο βελονισμός και η φυτοθεραπεία.
- Να αποκτήσει εργαλεία και επιδεξιότητες για:
 - έγκυρη πληροφόρηση προς τους ασθενείς που θα επιθυμούσαν να ακολουθήσουν εναλλακτική - συμπληρωματική θεραπεία.
 - συνεργασία με επαγγελματίες υγείας που εφαρμόζουν μεθόδους ΕΣΙ.
 - αναζήτηση αξιόπιστης γνώσης σχετικά με την ΕΣΙ.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Το μάθημα επικεντρώνει στα παρακάτω αντικείμενα:

1. Η αναγκαιότητα για μια διαφορετική, ολιστική προσέγγιση του ασθενή.
2. Παγκόσμια ανασκόπηση των εναλλακτικών – συμπληρωματικών θεραπευτικών μεθόδων.
3. Ρύθμιση προϊόντων πρακτικών και θεραπειών της ΕΣΙ.
4. Εκπαίδευση και έρευνα στην ΕΣΙ.
5. Η ΕΣΙ στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.
6. Πολιτικές υγείας στην ΕΣΙ.
7. Ομοιοπαθητική.
8. Βελονισμός.
9. Φυτοθεραπεία.
10. Θεραπευτικά όρια των εναλλακτικών – συμπληρωματικών μεθόδων θεραπείας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. WHO Traditional Medicine Strategy 2014-2023.
(http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/92455/1/9789241506090_eng.pdf?ua=1)
2. Eurocam, website:
www.cam-europe.eu (<http://www.camdoc.eu/Pdf/CAM%202020%20final.pdf>)
3. Αρχεία παρουσίασης των διδασκόντων.
4. Δημοσιευμένα επιστημονικά άρθρα διεθνούς βιβλιογραφίας.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Ένα μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος θα γίνει εξ αποστάσεως στο ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό περιβάλλον (e-Class) του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ένα μέρος δια ζώσης.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Με στόχο την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος οι φοιτητές θα κληθούν να καταθέσουν μικρές στοχευμένες εργασίες ηλεκτρονικά (30% του τελικού βαθμού). Η υποβολή των εργασιών θα γίνεται σταδιακά κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Στη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου θα παρουσιάσουν προφορικά, εργασία σε επιλεγμένο θέμα (70% του τελικού βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

B. 8 Κλινική Φαρμακολογία (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: YEB2

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 1ο

Εξάμηνο: 2ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Νικόλαος Πιτσικάς, Καθηγητής Φαρμακολογίας (Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας).

Διδάσκοντες: Ν. Πιτσικάς, Ν. Σακελλαρίδης, Ε. Ασπροδίνη, Κ. Μακαρίτσης, Α. Βασιλάκη, Κ. Δήμας.

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Να δώσει τη δυνατότητα στον φοιτητή να κατανοήσει τα ακόλουθα:

- Βασική χημεία και μηχανισμός δράσης του φαρμάκου.
- Ενδείξεις-θεραπευτικές εφαρμογές του φαρμάκου.
- Αντενδείξεις-Περιορισμοί στη χρήση του φαρμάκου.
- Παρενέργειες του φαρμάκου.
- Αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα.
- Συνδυασμοί φαρμάκων.
- Μηχανισμός πρόκλησης πιθανής τοξικότητας.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη Φαρμακολογία.
2. Ανακάλυψη/ανάπτυξη φαρμάκων.
3. Τοξίνες δηλητήρια.
4. Αναλγητικά φάρμακα.
5. Μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη φάρμακα.
6. Αγγχολυτικά φάρμακα.
7. Αντικαταθλιπτικά/νευροληπτικά φάρμακα.
8. Αντιβιοτικά φάρμακα.
9. Αντιφυματικά φάρμακα.
10. Αντιυπερτασικά φάρμακα.
11. Αντιυπερλιπιδαιμικά φάρμακα.
12. Διουρητικά φάρμακα.
13. Αντιδιαβητικά φάρμακα.
14. Φάρμακα για τη θεραπεία της συμφορητικής καρδιακής ανεπάρκειας.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Σημειώσεις για κάθε ενότητα που διανέμονται στους φοιτητές.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Η διδασκαλία της κάθε ενότητας γίνεται υπό τη μορφή ακαδημαϊκών διαλέξεων.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (100%)

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Γ. 1 Κοινωνική Ψυχιατρική (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΓ1

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 2ο

Εξάμηνο: 3^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Ιωάννα Β. Παπαθανασίου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Διδάσκοντες: Φωτεινή Μάλλη, Δημήτριος Παπαγιάννης, Ευάγγελος Φραδέλος, Λαμπρινή Κοντοπούλου, Αρετή Τσαλογλίδου, Κωνσταντίνος Κουκουρικός,

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές Αρχές και Στόχοι της Κοινωνικής Ψυχιατρικής
- Προσπάθειες Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης στην Ελλάδα – Οι Ενδιάμεσες Δομές Κοινωνικής Ψυχιατρικής
- Η Φροντίδα του Ψυχικά Πάσχοντος στην Κοινότητα
- Επιδημικές Εξάρσεις σε Ψυχιατρικές Δομές και Πρωτογενής Πρόληψη
- Οι Διατροφικές Διαταραχές σε Κοινωνικούς Πληθυσμούς: Αιτίες – Συμπτώματα – Παρεμβάσεις Αντιμετώπισης
- Η Συμμόρφωση στη Φαρμακευτική Αγωγή στα πλαίσια της Κοινωνικής Ψυχιατρικής
- Οι Θεραπευτικές Προσεγγίσεις στην Κοινωνική Ψυχιατρική
- Ψυχογηριατρική: Η Κατάθλιψη στην Τρίτη Ηλικία
- Παραμέληση και Κακοποίηση Ηλικιωμένων
- Υποστήριξη Περιβάλλοντος-Φροντιστών Ηλικιωμένων
- Ηθικά διλήμματα στη φροντίδα των ψυχικά πασχόντων στην κοινότητα
- Στίγμα και διακρίσεις που σχετίζονται με θέματα ψυχικής υγείας στην κοινότητα
- Η έρευνα στην Κοινωνική Ψυχιατρική

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Σημειώσεις

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διαλέξεις

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Γ.3 Πρακτική Άσκηση (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΠΑ

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: 3^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 12

Υπεύθυνος μαθήματος: Ελένη Καρέτση, Πνευμονολόγος, Δημήτριος Παπαγιαννης
Επίκ. Καθηγητής (Τμήμα Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Ε. Καρέτση, Δ. Παπαγιάννης

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

- Να δώσει τη δυνατότητα στον φοιτητή να εφαρμόσει στην πράξη τις αποκτηθείσες γνώσεις.
- Να προετοιμάσει το φοιτητή ώστε με την ολοκλήρωση των σπουδών να λειτουργεί ανεξάρτητα και υπεύθυνα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Σημερινή κατάσταση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας σύγκριση με τα δεδομένα της ισχύουσας νομοθεσίας και προτάσεις για τη βελτίωσή της.
2. Μέθοδοι εκτίμησης των πραγματικών αναγκών υγείας του πληθυσμού ευθύνης.
3. Ικανοποίηση των ασθενών – χρηστών τακτικών ιατρικών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.
4. Η νοσηλευτική φροντίδα στο σπίτι.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. International Conference on Primary Health Care. Declaration of Alma-Ata. WHO Chron 1978, 32:428–430
2. Αδαμακίδου Θ, Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου Α. Το οργανωτικό πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Ελλάδα. Νοσηλευτική 2008, 47:320–333
3. Το μέλλον της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας Κομματάς Δ, Παπανότη Β, Γκολφινόπουλος Π, Ανδριώτη Δ. 2008, 20:80–88.
4. Βασικές αρχές, θέσεις και προτάσεις για την ανάπτυξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην Ελλάδα. Αντωνιάδου Ιωάννα, Κούτης Αντώνης, Λιονής Χρήστος, Μυλωνέρος Θάνος, Παναγιωτόπουλος Τάκης, Μπένος Αλέξης (Ομάδα Εργασίας για την ΠΦΥ). Αθήνα 2016.
5. Νόμος 4486/2017 Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις. (ΦΕΚ Α' 115/07.08.2017).

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Παρακολούθηση και συμμετοχή στις δραστηριότητες των δημοσίων δομών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Εργασία ανασκόπησης (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Γ. 4 Φροντίδα υγείας στο σπίτι (Υ)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΓ3

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: 3^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Ευάγγελος Φραδέλος, Επίκουρος Καθηγητής Γενικού Τμήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Διδάσκοντες: Ιωάννα Παπαθανασίου, Παπαγιάννης Δημήτριος, Δημήτρης Μαντζαρης, Πράπα Παρασκευή, Μαγγούλια Πολυξένη

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Εισαγωγή, βασικές έννοιες, Φιλοσοφία της φροντίδας στο σπίτι.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις στην κατ'οίκον φροντίδα υγείας.
- Κατ'Οίκον Φροντίδα Ηλικιωμένων I
- Κατ'Οίκον Φροντίδα Ηλικιωμένων II
- Τήρηση Υγειονομικών πρωτοκόλλων στο σπίτι
- Εφαρμογές της τηλεματικής στην φροντίδα υγείας στο σπίτι.
- Ηθικά και νομικά ζητήματα στην φροντίδα υγείας στο σπίτι
- Αξιολόγηση αναγκών και προβλημάτων υγείας οικογένειας
- Επιβάρυνση Φροντιστών
- Φροντίδας υγείας καρκινοπαθών και χρονίως πασχόντων στο σπίτι I
- Φροντίδας υγείας καρκινοπαθών και χρονίως πασχόντων στο σπίτι II
- Διεπιστημονική προσέγγιση στη φροντίδα υγείας στο σπίτι

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Σημειώσεις

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διάλεξη, μελέτη περίπτωσης, παιγνίδι ρόλων, εργασία σε μικρές ομάδες

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (100% του βαθμού)

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Γ. 2 Βιοηθική (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος:

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: 3^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Μαυροφόρου Άννα, Επιστημονικός Συνεργάτης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Διδάσκοντες: Α. Μαυροφόρου

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

- Η οριοθέτηση και αποκατάσταση σημαντικών εννοιών και αρχών της Βιοηθικής, του Ιατρικού Δικαίου και της Ιατρικής Δεοντολογίας.
- Η εξοικείωση των φοιτητών με ηθικές, νομικές αρχές και ζητήματα που συνδέονται με την άσκηση της ιατρικής και της νοσηλευτικής, τα οποία θα τους θωρακίσουν νομικά με στόχο τη μελλοντική αποφυγή σφαλμάτων ικανά, να απειλήσουν την επαγγελματική τους υπόσταση και αξιοπρέπεια.
- Η κατανόηση εκ μέρους των μεταπτυχιακών φοιτητών ότι ζουν σε μια κοινωνία με συγκρουόμενες πεποιθήσεις, όπου η κριτική διερεύνηση και η ηθική τεκμηρίωση αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις για τη λήψη αποφάσεων στην επαγγελματική τους και κοινωνική τους καθημερινότητα.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

Μάθημα 1^ο:

Η έννοια της Βιοηθικής και σκοπός της. Η σύνδεση της με τα ατομικά δικαιώματα και την ηθική πρακτική. Μορφές και αντικείμενο Βιοηθικής. Σύνδεση της Βιοηθικής με την Ιατρική Ηθική. Βασικές αρχές της Ιατρικής Ηθικής. Το δικαίωμα της αυτονομίας του ασθενούς και οι περιορισμοί του. Βιοηθική και ηθικές θεωρίες. Οι διαφορές του δικαίου από την ηθική. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 2^ο:

Ιστορία του Ιατρικού Δικαίου. Η Δομή των ελληνικών δικαστηρίων. Η σχέση του γιατρού & νοσηλευτή με τον νόμο. Πως προσεγγίζουν οι Έλληνες νομικοί τις νοσηλευτικές & ιατρικές υποθέσεις και πώς οι αγγλοσάξονες. Εξωδικαστικοί συμβιβασμοί. Η υποχρεωτικότητα της ασφάλισης νοσηλευτών & γιατρών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι αιτίες αύξησης των αγωγών εναντίον των νοσηλευτών & των ιατρών σήμερα.

Μάθημα 3^ο:

Η έννοια της Αστικής ιατρικής & νοσηλευτικής ευθύνης. Ενδοσυμβατική και εξωσυμβατική ιατρική ευθύνη (έννοια-περιεχόμενο-διαφορές). Η θεμελίωση της νοσηλευτικής & ιατρικής ευθύνης. Η αστική ευθύνη των νοσηλευτών & γιατρών που εργάζονται στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα στην περίπτωση τέλεσης νοσηλευτικών & ιατρικών σφαλμάτων. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 4^ο:

Άσκοπη υποβολή ασθενών σε διαγνωστικές ή θεραπευτικές εξετάσεις. Εσφαλμένη ιατρική και νοσηλευτική διάγνωση στηριζόμενη σε λανθασμένη εκτίμηση συναδέλφου γιατρού ή νοσηλευτή. Ορθή διάγνωση της νόσου ασθενούς αλλά μη ορθή διάγνωση της θέσης της νόσου. Η εξ αποστάσεως διάγνωση. Εγκατάλειψη χειρουργικών εργαλείων στο σώμα ασθενούς. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 5^ο:

Η έννοια της Ποινικής Ιατρικής & Νοσηλευτικής Ευθύνης. Τα εκ προθέσεως και τα εξ αμελείας ποινικά αδικήματα. Προϋποθέσεις στοιχειοθέτησης των εξ αμελείας αδικημάτων. Άρνηση ιατρού & νοσηλευτή τέλεσης του καθήκοντος του(441 ΠΚ). Πότε δικαιολογείται. Παράλειψη λύτρωσης από κίνδυνο ζωής (307 ΠΚ). Ανάληψη νοσηλείας ασθενούς από αναρμόδιο γιατρό ή νοσηλευτή. Το μέτρο της οφειλόμενης επιμέλειας του νοσηλευτή & του γιατρού. Η επιλογή της ιατρικής μεθόδου. Ο ρόλος των ελαττωματικών ιατρικών μηχανημάτων στην πλημμελή περίθαλψη του ασθενούς. Πως διαχειρίζεται ο γιατρός ή ένας νοσηλευτής ένα ομαδικό ατύχημα ή την ταυτόχρονη συρροή πολλών ασθενών. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 6^ο:

Η σχέση γιατρών, νοσηλευτών και δικαστών. Ο ρόλος των αποδεικτικών μέσων στη δικανική διαδικασία. Ανάλυση των αποδεικτικών μέσων (αυτοψία, πραγματογνωμοσύνη, μάρτυρες, ομολογία, έγγραφα). Πειθαρχική ευθύνη των νοσηλευτών και γιατρών. Η δωροδοκία ιατρών & νοσηλευτών. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων. Περιεχόμενο αποζημίωσης ασθενούς. Πως κατανέμεται η ιατρική ή η νοσηλευτική ευθύνη όταν στην πλημμελή ιατρική πράξη συμμετείχαν περισσότεροι του ενός γιατροί ή νοσηλευτές; Ευθύνη ιατρών μελών ΔΕΠ και αποζημίωση-Ευθύνη εργαζομένων στο ΕΣΥ και αποζημίωση. Η ευθύνη του ειδικευόμενου γιατρού & εκπαιδευόμενου νοσηλευτή. Το μέτρο επιμέλειας και προσοχής που πρέπει να επιδεικνύει ο ειδικευόμενος. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 7^ο:

Η συναίνεση του ασθενούς στην ιατρική πράξη. Χρονική έκταση και τύπος της συναίνεσης. Το περιεχόμενο της ενημέρωσης του ασθενούς πριν τη λήψη της συναίνεσης του. Το δικαίωμα παραίτησης του ασθενούς από την ενημέρωση του γιατρού. Ανήλικος ή δικαιοπρακτικά ανίκανος ασθενής και συναίνεση. Η συναίνεση του ψυχικά πάσχοντος ασθενούς. Οι μάρτυρες του Ιεχωβά και συναίνεση. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 8^ο:

Η έννοια του ιατρικού απορρήτου. Το νομικό πλαίσιο του ιατρικού απορρήτου. Σύνομη παραβίαση του ιατρικού απορρήτου. Ο ψυχικά ασθενής και το ιατρικό απόρρητο. Γιατρός & νοσηλευτής ως μάρτυρας ή ως πραγματογνώμονας στο δικαστήριο. Ιατρικό απόρρητο και ασθενείς ή φορείς του AIDS. Ιατρικές φωτογραφίες και ιατρικό απόρρητο. Έννοια, περιεχόμενο, χαρακτηριστικά, δικαίωμα πρόσβασης, χρόνος φύλαξης ιατρικού φακέλου ασθενούς. Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα ηλεκτρονικού και χειρόγραφου ιατρικού φακέλου. Αποφάσεις αρχής προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ιατρικό απόρρητο.

Μάθημα 9^ο:

Τα δικαιώματα του νοσοκομειακού ασθενούς. Τα δικαιώματα των ψυχικά ασθενών. Απειθαρχοί ασθενείς. Ακούσια νοσηλεία ψυχικών πασχόντων. Νομικά και ηθικά διλήμματα. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 10^ο:

Ηθικές και νομικές πλευρές της έρευνας. Η Δίκη και ο Κώδικας της Νυρεμβέργης. Η Διακήρυξη του Ελσίνκι. Η ανάγκη θέσπισης κώδικα δεοντολογίας στην έρευνα. Αρχές που δεσμεύουν τον ερευνητή στο έργο. Προϋποθέσεις επιτρεπτού έρευνας στον άνθρωπο. Η συμμετοχή ψυχικών πασχόντων στην έρευνα.

Μάθημα 11^ο:

Το νομικό πλαίσιο της άμβλωσης στην Ελλάδα. Η συναίνεση της ανήλικης εγκύου. Ηθικά ζητήματα γύρω από την Άμβλωση. Αγωγές και αποζημιώσεις για ιατρικά λάθη κατά τον προγεννητικό έλεγχο «Wrongful life and death». Άμβλωση και ψυχικά πάσχοντες. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Μάθημα 12^ο:

Το νομικό πλαίσιο της ευθανασίας στην Ελλάδα. Μορφές ευθανασίας (Άμεση, Έμμεση, Παθητική). Πως θα πρέπει να χειριστεί ο γιατρός τον ασθενή που αρνείται την έναρξη ή τη συνέχιση της αγωγής που θα του παρατείνει τη ζωή. Πως θα πρέπει να χειριστεί ο γιατρός τον ασθενή που δεν είναι σε θέση να αποφασίσει ή να εκφράσει έγκυρα τη βούληση του. Η αξία των “Living wills” στην Ελλάδα. Ευθανασία και ψυχικά πάσχοντες.

Μάθημα 13^ο:

Λόγοι που επέβαλαν την δημιουργία ειδικού νομικού πλαισίου στην ιατρικά υποβοηθούμενη αναπαραγωγή στην Ελλάδα. Οι βασικές επιταγές της υπάρχουσας νομοθεσίας της ΙΥΑ (Ηλικιακές, Ιατρικές, Νομικές προϋποθέσεις). Αστική και Ποινική ευθύνη των γιατρών που παραβιάζουν τη νομοθεσία της ΙΥΑ. Ο θεσμός της παρένθετης μητρότητας και τα ηθικά και δεοντολογικά προβλήματα που δημιουργεί η εφαρμογή του. Επιλογή φύλου και προγεννητική διάγνωση. Επίλυση πρακτικών ζητημάτων.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Μαυροφόρου-Γιαννούκα Α., Ιατρική Ευθύνη και Ηθική, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος 2008, ISBN 978-960-8029-73-6.
2. Αρχιμανδρίτης Γρινιεζάκης Μ., Μαυροφόρου Α. Βιοηθικοί Προβληματισμοί στην Ιατρική Δεοντολογία, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος 2009, ISBN 978-960- 9439-02-2.
3. Singer P, Kuhse H. Bioethics. An Anthology, Blackwell Publishing Ltd, USA 2003
4. Φουντεδάκη Α. Αστική Ιατρική Ευθύνη. Εκδ. Σάκκουλας Αθήνα-Θεσσαλονίκη.
5. Λασκαρίδης Ε. Ερμηνεία Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (Ν.3418/2005) Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2013.
6. Πλεύρης Α. Η Ποινική Ευθύνη στην ιατρική πράξη. Έρευνα και Πειραματισμός με αντικείμενο τον άνθρωπο. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2017.
7. Ψαρούλης Δ, Βούλτσιος Π. Ιατρικό Δίκαιο. Στοιχεία Βιοηθικής. Εκδόσεις University Studio Press 2010.
8. Brock D. Life and Death. Philosophical Essays in Biomedical Ethics. Cambridge University Press 1993.
9. McHale J, Fox M, Murphy J. Health Care Law. Text and materials London Sweet & Maxwell 1997.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διδασκαλία και επίλυση πρακτικών ζητημάτων σε ομάδες. Πρόοδος. Παρουσίαση γραπτών εργασιών.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Πρόοδος: 20%, Εργασία: 30%, Γραπτές εξετάσεις: 50%

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Γ. 6 Σεξουαλική & Αναπαραγωγική Υγεία (Επιλογής)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΥΕΓ5

Τύπος του μαθήματος: Ε

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: 3^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 6

Υπεύθυνος μαθήματος: Κωνσταντίνος Νταφόπουλος, Καθηγητής Μαιευτικής και Γυναικολογίας. (Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)

Διδάσκοντες: Κ. Νταφόπουλος, Α. Δαπόντε, Β. Τζώρτζης, Σ. Γκράβας, Κ. Μπονώτης, Χ. Μεσσήνη, Λ. Παπαστεργιοπούλου, Γ. Λιάλιος, Ο. Κούκουρα, Γ. Σκούφη

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Η παροχή σύγχρονης γνώσης σχετικά με την πρόληψη και αντιμετώπιση των προβλημάτων υπογονιμότητας στη γυναίκα και στον άνδρα, των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων, της σεξουαλικής και ψυχοσεξουαλικής υγείας, καθώς και της δυνατότητας διατήρησης της αναπαραγωγικής λειτουργίας σε ασθενείς με καρκίνο. Επίσης, η διδασκαλία των σύγχρονων εξελίξεων στον οικογενειακό προγραμματισμό και την αντισύλληψη και η ανάλυση της περιβαλλοντικής επίδρασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

1. Διερεύνηση και αντιμετώπιση της υπογονιμότητας.
2. Διατήρηση της αναπαραγωγικής ικανότητας σε ασθενείς με καρκίνο.
3. Ανδρική υπογονιμότητα και ανικανότητα.
4. Ορμονική και μη ορμονική αντισύλληψη.
5. Ψυχοσεξουαλικές διαταραχές.
6. Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα στη γυναίκα.
7. Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα στον άνδρα.
8. HPV λοίμωξη και εμβόλια.
9. Σεξουαλική δυσλειτουργία στην εμμηνόπαυση.
10. Ουρογυναικολογικά προβλήματα στην εμμηνόπαυση.
11. Περιβαλλοντικές και επαγγελματικές επιδράσεις στην σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

1. Textbook of Assisted Reproductive Techniques, Fifth Edition. Jan 22, 2018 by David K. Gardner and Ariel Weissman.
2. The Handbook of Contraception: A Guide for Practical Management (Current Clinical Practice) Oct 9, 2015 by Donna Shoupe and Daniel R. Mishell Jr.
3. Sexually Transmitted Infections and Sexually Transmitted Diseases Aug 23, 2016 by Gerd Gross and Stephen K. Tyring.
4. Andrology: Male Reproductive Health and Dysfunction Dec 3, 2009 by Eberhard Nieschlag and Hermann M. Behre.
5. Oncofertility: Fertility Preservation for Cancer Survivors (Cancer Treatment and Research) Apr 15, 2016 by Teresa K. Woodruff and Karrie Ann Snyder.
6. Pre-Menopause, Menopause and Beyond: Frontiers in Gynecological Endocrinology (ISGE Series) Mar 30, 2018, Martin Birkhaeuser- Andrea R. Genazzani.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ακαδημαϊκές διαλέξεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (100% του βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Δ. 1 Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Υποχρεωτικό)

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: ΜΔΕ

Τύπος του μαθήματος: Υ

Έτος σπουδών: 2^ο

Εξάμηνο: 4^ο

Αριθμός πιστωτικών μονάδων: 30

Υπεύθυνος μαθήματος: Χρυσή Χατζόγλου, Καθηγήτρια Φυσιολογίας, (Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας).

Διδάσκοντες: Επιστημονικοί υπεύθυνοι και μέλη τριμελών εξεταστικών επιτροπών.

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα):

Σκοπός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστημονική μέθοδο για την μελέτη φαινομένων στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, σε βαθμό εμπάθυνσης και εξειδίκευσης αντίστοιχο με μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Η ΜΔΕ περιλαμβάνει οπωσδήποτε τη διεξαγωγή έρευνας, δηλαδή τη μελέτη ερευνητικού ερωτήματος με την εφαρμογή της κατάλληλης μεθόδου και με τη συλλογή δεδομένων, τα οποία θα προέλθουν από τη χρήση κατάλληλων εργαλείων ή ανάλογων τεχνικών. Η εκπόνηση ΜΔΕ καταλήγει στη συγγραφή κειμένου.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Λεπτομερής οδηγός εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι αναρτημένος στο διαδικτυακό τόπο του ΔΠΜΣ «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας».

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη: Οδηγός Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Καθοδήγηση και επίβλεψη της προόδου της ΜΔΕ από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Δημόσια, προφορική παρουσίαση ΜΔΕ από τους φοιτητές (100% του τελικού βαθμού). Στα κριτήρια βαθμολόγησης συμπεριλαμβάνονται η ποιότητα του γραπτού κειμένου, η επάρκεια του μεθοδολογικού σχεδιασμού και της πορείας διεξαγωγής της έρευνας και η ποιότητα της προφορικής παρουσίασης.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική. Η γλώσσα εκπόνησης της ΜΔΕ μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής μετά από σχετική αίτηση του ΜΦ, τη σύμφωνη γνώμη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και έγκριση της ΕΔΕ.